

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧУВАННЯ ТА
ТОРГІВЛІ
ДВНЗ «ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»

Федерація професійних
та фінансів
бухгалтерів та аудиторів України

Полтавська державна
аграрна академія

Факультет обліку

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)**

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК,
КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН**

22 жовтня 2020 р.

м. Полтава

УДК 657
П 48

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін : зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Полтава, 22 жовтня 2020р.). / за ред. Пилипенко К.А. Полтава : ПДАА, 2020. 785 с.

Посвідчення УкрІНТЕІ № 94

***Затверджено до друку Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 12.10.2020 р.)***

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

© Полтавська державна аграрна академія, 2020
© Колектив авторів

В. Я. Плаксієнко, д.е.н., професор,
завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
О. В. Лега, к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
І. О. Співак,
здобувач вищої освіти СВО – магістр, ОПП Облік і оподаткування
спеціальність 071 Облік і оподаткування,
Полтавська державна аграрна академія, (м. Полтава, Україна)

АНАЛІЗ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА: МЕТА, ЗАВДАННЯ, ЕТАПИ

Анотація: В економічній науці дістало широке розповсюдження вчення про гроші як загальний еквівалент, особливий товар, засіб платежу, накопичення і т. ін. Вчені розробляють різноманітні підходи до аналізу грошового обігу в Україні та за кордоном. Тому у науковій праці проаналізовано дискусійні питання щодо мети, завдань та етапів аналізу грошових коштів.

Ключові слова: аналіз, грошові кошти, мета, завдання, етапи, ефективність.

Аналіз ефективності використання грошових потоків дає змогу більш об'єктивно оцінити фінансовий стан підприємства та є основою оцінки та прогнозування його платоспроможності. Необхідність здійснення оцінки грошових коштів зумовлюється потребою підвищення рівня ефективності управління підприємством.

Мету аналізу грошових коштів та їх потоків різні дослідники визначають з урахуванням своїх індивідуальних поглядів. Аналіз цього поняття розкритий у табл. 1. Узагальнюючи розкриття мети проведення аналізу руху грошових коштів різними вченими, можна стверджувати, що метою аналізу руху грошових потоків підприємства є оцінка здатності підприємства формувати грошові кошти у обсязі необхідному для забезпечення постійної платоспроможності та визначення джерел їх надходження та витрачання.

Таблиця 1

Визначення поняття «мета аналізу грошових коштів»

Джерело	Мета аналізу грошових коштів/потоків
Майборода О. Є., Майборода О. В., Реплюк О. В. [3]	оцінка здатності підприємства генерувати грошові потоки в обсягах та за строками здійснення необхідних планових платежів, забезпечення оптимізації грошового потоку
Отенко І. П.,	обґрунтування ступеня достатності (недостатності) формування

Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. [4]	об'єму грошової маси в цілому, а також за видами діяльності, збалансованості позитивного й негативного грошових потоків за об'ємом і в часі
Петренко В. С. [5].	оцінка здатності підприємства генерувати фінансові кошти в розмірах та термінах, важливих для здійснення планових платежів, сприяти ефективному управлінню грошовими потоками підприємства
Спільник І., Загородна О. [6].	оцінка здатності підприємства генерувати грошові кошти в розмірі і в строки, необхідні для здійснення планових витрат, сприяння ефективному управлінню грошовими потоками підприємства
Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. [7].	оцінювання здатності підприємства генерувати грошові кошти визначеного розміру та в установлені строки, що необхідні для здійснення запланованих витрат.
Школьник О. І., Боярко І. М., Дейнека О. В. [8]	полягає в оцінці здатності підприємства акумулювати грошові кошти у необхідному обсязі і в установлені строки, необхідні для здійснення запланованих витрат

Розкриваючи мету аналізу грошових потоків, науковці виділяють конкретні завдання (табл. 2).

Таблиця 2

Основні завдання аналізу грошових коштів/потоків

Джерело	Завдання аналізу грошових коштів/потоків
Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. [4].	оцінювання оптимальності об'ємів грошових потоків підприємства; оцінювання грошових потоків за видами господарської діяльності; оцінювання складу, структури, напрямів руху грошових коштів; оцінювання динаміки потоків грошових коштів; виявлення й вимірювання впливу різних факторів на формування грошових потоків; виявлення й оцінювання резервів поліпшення використання грошових коштів; розроблення пропозицій із реалізації резервів підвищення ефективності використання грошових коштів
Петренко В. С. [5].	вивчення кількості та джерел фінансування, що надходять на підприємство; вивчення основних напрямів витрат на фінанси; аналіз грошових потоків за видами діяльності підприємства; аналіз достатності капіталу для виконання інших звичайних заходів; виявлення причин невідповідності між величиною отриманого прибутку та фактичною наявністю грошей; досягнення фінансової оптимізації
Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. [7].	вивчення обсягів і структури грошових коштів за джерелами надходження; дослідження основних напрямів витрачання грошових коштів; виявлення рівня достатності формування грошових потоків за видами діяльності, необхідних для нормального функціонування підприємства; визначення ефективності використання грошових коштів у процесі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності; вивчення факторів і прогнозування збалансованості та синхронізації додатного і від'ємного грошових потоків за обсягом і часом для забезпечення поточної та перспективної платоспроможності підприємства; інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень з оптимізації грошових потоків.
Школьник О. І.,	вивчення обсягів та джерел грошей, що надходять на підприємство;

Джерело	Завдання аналізу грошових коштів/потоків
Боярко І. М., Дейнека О. В. [8].	дослідження основних напрямків використання грошей; аналіз достатності власних коштів для здійснення інвестиційної діяльності; виявлення причин невідповідності між величиною отриманого прибутку та фактичною наявністю грошей; оптимізація залишку грошей підприємства

Проведення аналізу грошових коштів передбачає розробку плану проведення дослідження, який включає послідовні етапи. У табл. 3 згруповано і розглянуто етапи проведення аналізу.

Таблиця 3

Основні етапи аналізу грошових коштів/потоків

Джерело	Етапи проведення аналізу
Крюкова І. О., Свірідова М. С. [1].	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горизонтальний аналіз грошових потоків. 2. Вертикальний аналіз грошових потоків. 3. Аналіз рівномірності розподілу грошових потоків протягом року. 4. Аналіз збалансованості грошових потоків. 5. Коефіцієнтний аналіз рівня ефективності використання грошових потоків підприємства
Лігоненко Л.О., Ситник Г. В. [2].	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз обсягу та динаміки грошових потоків. 2. Аналіз джерел формування грошових коштів. 3. Аналіз напрямів використання грошових коштів: оцінка структури вихідного грошового потоку за видами діяльності та ранжирування окремих напрямів використання. 4. Аналіз рівномірності грошових потоків. 5. Аналіз збалансованості грошових потоків. 6. Аналіз синхронності грошових потоків. 7. Аналіз ліквідності грошових потоків. 8. Аналіз факторів, що визначають стан грошових потоків. 9. Аналіз ефективності управління грошовими потоками
Майборода О. Є., Майборода О. В., Реплюк О. В. [3].	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка ліквідності і платоспроможності в коротко- і довгостроковій перспективах. 2. Визначення різниці між кредиторською і поточною дебіторською заборгованістю. 3. Розрахунок чистого оборотного капіталу. 4. Оцінка раціональності управління грошовими коштами та формування грошового потоку. 5. Формування вихідної бази для прийняття управлінських рішень; прогностичний аналіз грошових потоків підприємства
Петренко В. С. [5].	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняльний аналіз динаміки загальної вартості грошових потоків підприємства з прибутком активів підприємства, обсягом виробництва або реалізацією продукції. 2. Аналіз динаміки грошових потоків. 3. Досліджується рейтингова система ефективності грошових потоків. 4. Прогнозування грошових потоків на наступний період. 5. Висновки та пропозиції щодо вивчення альтернатив управлінських рішень.

Джерело	Етапи проведення аналізу
Спільник І., Загородна О. [6].	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна оцінка динаміки залишків грошових коштів та чистого руху грошових коштів за ряд періодів. 2. Зіставлення (порівняння) темпів росту активів, обсягу реалізації продукції та фінансових результатів підприємства з темпами росту позитивного грошового потоку. 3. Аналіз грошового потоку. 4. Оцінювання обсягу грошового потоку, що генерується в рамках операційної діяльності. 5. Оцінка динаміки та структури грошового потоку від інвестиційної діяльності. 6. Оцінка обсягу, динаміки і структури грошового потоку від фінансової діяльності. 7. Факторний аналіз грошового потоку та розрахунок відносних показників його ефективності.
Тютюнник Ю. М., Дорогань- Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. [7].	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горизонтальний та вертикальний аналіз грошових потоків 2. Розрахунок абсолютних показників грошових потоків 3. Аналіз достатності грошових потоків 4. Оцінювання ритмічності та синхронності грошових потоків 5. Аналіз можливостей виконання термінових зобов'язань 6. Аналіз ефективності грошових потоків
Школьник О. І., Боярко І. М., Дейнека О. В. [8].	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз обсягу та динаміки грошових потоків. 2. Аналіз джерел формування та напрямків використання. 3. Аналіз збалансованості грошових потоків. 4. Аналіз ліквідності грошових потоків. 5. Аналіз ефективності грошових потоків. 6. Аналіз факторів формування грошових потоків

Розрахунок та аналіз грошових потоків на підприємстві здійснюється на основі порівняння фінансових даних за кожною статтею надходжень і витрат (вивчення обсягу, структури і динаміки грошових коштів та їх потоків) та розрахунку відповідних коефіцієнтів (ліквідності грошового потоку, кількості оборотів оборотних активів, середнього періоду обороту оборотних активів та ін.).

Список використаних джерел:

1. Крюкова І. О., Свірідова М. С. Сучасні методичні підходи до оцінки грошових потоків підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. С. 145-148.
2. Лігоненко Л.О., Ситник Г. В. Управління грошовими потоками: навч. посіб. К.: Київський національний торговельний університет, 2005. 255 с.
3. Майборода О. Є., Майборода О. В., Реплюк О. В. Напрями управління

грошовими потоками підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. №10. С. 305-309.

4. Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.

5. Петренко В. С. Методологія аналітичного аналізу грошових потоків спільних підприємств. *Причорноморські економічні студії*. Випуск 23. 2017. С. 106-110.

6. Спільник І., Загородна О. Грошові потоки підприємства: комплексний аналіз за даними фінансової звітності. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. Випуск 1-2. 2017. С. 67 -85.

7. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2016. 430 с.

8. Школьник О. І., Боярко І. М., Дейнека О. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 368 с.